

Рецензія / лист-підтримки від стейкхолдера щодо освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів в Національному авіаційному університеті за спеціальністю 054 – «Соціологія» першого рівня вищої освіти

Освітньо-професійна програма «Соціологія» (далі – ОПП) спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, які володіють сучасними загально-науковими й спеціальними знаннями, а також специфічними знання професійної діяльності в транспортному секторі, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання підвищення ефективності діяльності фахівців в авіаційних колективах завдяки знанням з соціально-поведінкової науки. Окрім того, необхідність підготовки фахівців із спеціальності 054 «Соціологія» (бакалаври) зумовлена зростанням на ринку праці попиту на фахівців через багаторічну тенденцію неухильної демократизації суспільного життя, зокрема, проведення чисельних виборів різних рівнів представництва.

Рецензована ОПП, що розроблена співробітниками кафедри соціології та політології, є тим документом, який свідчить про високий кадровий потенціал ВЗО; водночас має місце ресурсне забезпечення реалізації програми, що теж розроблені на високому професійному рівні дотримання всіх критеріальних вимог. На цій основі відбудеться формування та закріплення у студентів здатності розв'язувати завдання в справі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та нових знань за спеціальністю 054 Соціологія, зокрема з теорії й історії соціології, спеціальних та галузевих соціологічних теорій; використання яких вимагає опанування водночас сучасних методів збору, обробки й аналізу соціологічної даних, методиками діагностики, експертизи та прогнозування, інформаційно-комунікативні технологіями

В ОПП визначено програмні результати, виходячи із специфіки соціологічної науки. Фахові компетентності носять практичний характер і можуть бути використані в професійній діяльності майбутніх бакалаврів. Інтегральною компетентністю є здатність розв'язувати складні задачі соціології дослідницького та/або інноваційного характеру, що передбачає застосування сучасних теорій та методів соціологічної науки. Фаховими компетентностями є:

1. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.
2. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.
3. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.
4. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.
5. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження.
6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
7. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців.
8. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.

Зміст та структура ОПП відповідає завданням Стандарту вищої освіти України із підготовки бакалаврів з спеціальності 054 «Соціологія», що затверджена та введена в дію наказом № 371 МОН України від 04.03.2020 р. Послідовність вивчення дисциплін, план і графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних та вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів освіти за спеціальністю «Соціологія» і покликані сприяти забезпеченню програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців (стейкхолдерів). Рекомендую до впровадження у навчальний процес.

Рецензент,

Заступник директора з наукової роботи

Громадської організації «СОЦІОПОЛІС» (м. Київ)

С.В. Літвінов, к. соц. наук

**Рецензія / лист-підтримки від стейкхолдера щодо освітньо-професійної програми
підготовки бакалаврів у Національному авіаційному університеті
за спеціальністю 054 – «Соціологія» першого рівня вищої освіти**

Освітньо-наукова програма (ОПП) на здобуття освітнього ступеню бакалавр за спеціальністю 054 «Соціологія» розроблена колективом кафедри соціології та політології Національного авіаційного університету (НАУ), яка за 20 років роботи накопичила значний досвід підготовки кадрів у галузі соціально-поведінкових наук. Цей документ цілком відповідає сучасним нормативним вимогам державної освітньої політики, що веде Міністерство освіти та науки України (МОНУ), враховуючи, зокрема, Указ Президента України від 25.04.2001 р. «Про розвиток соціологічної науки».

Важливим доробком цієї програми є орієнтація учасників навчального процесу на отримання студентами: компетенцій та навичок соціального дослідника, необхідні для організації ним в складі дослідницького колективу проведення обґрунтованої теоретично та методологічно розвідки, спрямованої на здобуття емпірично верифікованого соціологічного знання про соціальні явища та процеси; як і навичок комплексної аналітичної роботи з теоретичними джерелами та з базами емпіричних даних для розвитку вмінь на такій основі висувати та перевіряти дослідницькі гіпотези; вміння формулювати змістовні теоретичні та практичні висновки за результатами аналізу даних.

Важливим компонентом програми є розвиток дослідницької уваги до соціальних проблем сучасного суспільства та комплексного характеру соціальних явищ і процесів, їх структурних, культурних, діяльнісних параметрів. Основні складові ОПП, до яких входять: загальні компетентності (разом з інтегральною); спеціальні компетенції, а також програмні результати навчання. Досить важливим те, що ОПП, яку рецензую, містить як освітні компоненти низку нових навчальних дисциплін, що необхідні для формування базової кваліфікації сучасного науковця, дослідника в галузі соціології, як це роблять в сучасному світі. Також безумовно позитивним залучення до підготовки студентів відомих науковців, саме як знавців нових напрямків розвитку соціології. Їх досвід студентів спрямує на більш глибоке осмислення нових знань, уміння прогнозувати соціальну ситуацію з врахуванням можливих викликів часу для адекватного бачення наступного суспільного розвитку, уміння розробляти самостійно дослідницький інструментарій задля пропозицій для подолання зовнішніх та внутрішніх загроз.

Має місце належне ресурсне забезпечення реалізації програми, що відповідає високому професійному рівні дотримання всіх критеріальних вимог не тільки кадрового потенціалу, а ще матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення зі сторони ВЗО. У змісті ОПП вказано, що підготовлені бакалаври матимуть такий рівень підготовки, що це дозволить їм працювати в органах державної влади та місцевого самоврядування України, в установах та організаціях як політичного спрямування, так і тих, що функціонують у різноманітних сферах суспільно-політичного життя, редакціях ЗМІ, в науково-дослідних організаціях, які пов'язані з роботою в соціальній сфері, в апараті партій, блоків, громадських організацій, що здійснюють консалтингову, консультативну, проектну, аналітичну діяльність в сфері політики.

Зміст та структура ОПП відповідає завданням Стандарту вищої освіти України із спеціальності 054 «Соціологія» (бакалаври), що введена в дію наказом № 371 МОН України від 04.03.2020 р. Послідовність вивчення дисциплін, план і графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів освіти за спеціальністю «Соціологія», бо покликані сприяти забезпеченню програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців (стейкхолдерів). Рекомендую до впровадження у навчальний процес.

Голова правління

Громадської організації «Центр конструктивних технологій

О.В. Михайличук
О.В. Михайличук, канд. соціол. наук

